

Erosjoner – et økende problem

Erosjon er en kjemisk destruksjon av tannens hardvev uten tilstedeværelse av bakterier, sa professor **Adrian Lussi, University of Bern, Sveits.** Erosjoner opptrer når pH synker under 4, og gjerne på flater uten plakk. Tilstedeværelse av plakk virker som diffusjonsbarriere for sure væsker og vil redusere syreangrepet. Ofte vil lesjonen være en kombinasjon av kjemisk betinget erosjon og mekanisk abrasjon fra tannbørsting.

Overflaten på emaljeerosjoner har en silkeaktig glans. Klinisk arter erosjoner på bukkal- og lingualflatene seg som konkaviteter hvor bredden er større enn dybden, og hvor begrensningen gingivalt består av intakt emalje. I langt kommende lesjoner er også dentin involvert. Linguale lesjoner er sjeldnere, og hvis de finnes, er de gjerne utbredt. Ved okklusale erosjoner er tyggeknetene avrundet eller manglende, og fyl-

lingene protruderer ut over tannoverflaten.

Om erosjoner skal utvikles, er avhengig av biologiske forhold i munnhulen, kjemiske egenskaper til drikke og matvarer som konsumeres, og pasientens vaner. Spyttsekresjon og -sammensetning samt salivas bufferevne har betydning for utvikling av erosjoner. Tykk pellikkel og plakkakkumulering virker hemmende på diffusjonen av sure kjemikalier og er således beskyttende. Lav pH og stor bufferkapasitet på det pasienten konsumerer, favoriserer utviklingen av erosjoner. Det er vist at bufferevnen i matvarer og drikke har større betydning enn pH. Inneholder mat/drikke mye kalsium og fosfat, er erosjonseffekten liten selv om pH er lav. Drikke som lett fortrenger saliva fra tannoverflaten, og som binder seg sterkere enn saliva til tannoverflaten, er ugunstig med tanke på å utvikle erosjoner. Store mengder og hyppig inntak av

juice og leskedrikker er ikke bra. Fruktinntak mer enn tre ganger daglig øker risikoen for erosjoner, likeledes sure drops, selv om de er sukkerfrie. Sure oppstøt og bulimi gir lett erosjoner. Tannbørsting rett etter inntak av eroderende mat og drikke eller etter sure oppstøt, fremmer utviklingen av erosjoner. Ofte er det en multifaktoriell årsaksrekke, eksempelvis inntak av eroderende mat/drikke, lav bufferkapasitet i saliva og kraftig tannbørsting. Det er stor variasjon i progresjonen mellom pasienter, en liten gruppe har stor erosjon.

Erosjoner kan forebygges gjennom endring av kostholdets sammensetning og konsumvaner. Sur fluoridgel virker forebyggende, og tannbørsten må unngås rett etter inntak av eroderende matvarer og drikke. Måltider bør avsluttes med noe som stimulerer salivasjonen som ost eller tyggegummi.

Jon E. Dahl

Startpakke
Bestill en pakke av hver brosjyre og du får Billedhåndboken på kjøpet.

Enklere pasientinformasjon med Billedhåndboken

En billedbok fra Dansk Tandlægeforening inndelt i 14 temaer. Detaljerte fargebilder og skjematisk tegninger som dekker de mest vanlige behandlingssituasjoner.

Pris pr bok kr 750,-

Det er utviklet en brosjyreserie som følger inndelingen i Billedhåndboken. Brosjyrene er i farger med bilder fra boken og er oversatt og tilpasset norske forhold. Brosjyrene selges i pakker à 100 stk.

Pris pr pakke kr 450,-

Porto for bedriftspakke kommer i tillegg.
Bestillinger under kr 2000,- belastes et småbestillingslegg på kr 75,-

Selges gjennom Norsk Tannvern, Postboks 9341 Grønland, 0135 Oslo
Telefon 22 11 34 40, Faks 22 11 34 41, E-post: tannvern@tannvern.no